

pravična razsodba sodišča v Gradcu, da je treba zlorabo pesticidov strogo kaznovati. Pogojna zaporna in visoka denarna kazen pomenita nedvoumno opozorilo vsem, ki menijo, da lahko uporabljajo pesticide ne oziraje se na okolje in na zakonske predpise.« Dr. Brandl je tudi napisal knjigo z naslovom *Čebelarški zakon* (nem. *Recht für Imker*), v kateri v za laike razumljivem jeziku obravnava nekatere pravne vidike s področja čebelarstva.

Prevod in priredba Franc Šivic

Vir: Urteil mit Signalwirkung schützt Bienen vor Pestizidmissbrauch, *Bienen aktuell*, št. 9, september 2019, str. 11.

Evropska zveza

Evropski parlament je 18. decembra 2019 na plenarnem zasedanju sprejel resolucijo o pobudi EU za oprasovalce, s katero pozdravlja ukrepe za večjo zaščito čebel in drugih oprasovalcev. Vendar pa so poslanci obenem opozorili, da pobuda preslabo naslavlja nekatere vzroke za upadanje populacij oprasovalcev. Kot glavni vzrok so navedli čezmerno uporabo pesticidov, drugi pomembni vzroki pa so še intenzivno kmetijstvo, podnebne spremembe, izguba habitatov, pojav invazivnih živalskih in rastlinskih vrst. Parlament predlaga, da bi zmanjšanje uporabe pesticidov določili kot »skupni kazalnik« za oceno, kako učinkoviti so nacionalni ukrepi za zaščito čebel in drugih oprasovalcev, ter da zmanjšanje uporabe pesticidov postane ključni del prihodnje skupne kmetijske politike. Zaradi ključnega pomena oprasovalcev za biološko raznolikost, kmetijstvo in razmnoževanje so poslanci Evropsko

komisijo pozvali k oblikovanju obsežnejšega akcijskega programa z zadostnimi finančnimi viri. Glavni cilj skupne kmetijske politike bi moral, po mnenju poslancev, postati zmanjševanje uporabe pesticidov, s čimer bi zmanjšali tudi količine njihovih ostankov v habitatih čebel. Ta cilj naj bi vključili v naslednjo revizijo smernic o trajnostni uporabi pesticidov.

Podporo okrepljenim ukrepom za zaščito čebel je izrazil tudi evropski poslanec Franc Bogovič. Ob tem upa, da se bodo predlagani ukrepi parlamenta za zaščito oprasovalcev sprejemali in izvajali v sodelovanju s kmeti. Medsebojna odvisnost kmetijstva in oprasovalcev je namreč dobesedno življenjskega pomena tako za oprasovalce in kmete kot tudi potrošnike, je poudaril. Za ohranjanje biotske raznovrstnosti oziroma zdravega življenjskega okolja za čebele in druge oprasovalce predlagani ukrepi, po Bogovičevem mnenju, sicer ne bodo dovolj. »Treba je storiti še kaj več, predvsem v članicah EU z visoko intenzivnim kmetijstvom, kot so Danska, Nizozemska in Belgija,« je opozoril.

Predstavniki EU so aprila lani s ciljem zaščite čebel sklenili prepovedati uporabo treh pesticidov iz skupine neonikotinoidov – klotianidina, imidakloprida in tiame-toksama –, za katere je pred tem veljala omejitev uporabe. Vendar pa je več držav članic zahtevalo dodatne ukrepe, zato je junija 2019 sledila pobuda za oprasovalce. Oktobra pa so poleg tega na seznam prepovedanih pesticidov dodali še tiakloprid.

Priredil Borut Preinfalk

Vir: STA.

Pomladanski zemeljski čmrlj (*Bombus pratorum*)

doc. dr. Danilo Bevk

Nacionalni inštitut za biologijo
danilo.bevk@nib.si

Pomladanski zemeljski čmrlj je v osnovi črn čmrlj z dvema ali samo eno rumeno progo in oranžno konico zadka. Prva rumena proga je na oprsju, druga pa na zadku, vendar slednja pogosto manjka. Je med manjšimi čmrlji pri nas. Še posebej majhna je prva generacija delavk. Kljub majhnosti so ti čmrlji med najbolj trdoživimi. Pomladi postanejo dejavni med prvimi, matice pa lahko opazujemo, kako neumorno nabirajo hrano tudi v dežju in mrazu. Gnezdi večinoma pod zemljo v opuščenih gnezdih malih sesalcev, včasih tudi drugje, npr. v skladovnicah in na podstrešjih. Vrsta je primerna tudi za gojenje v gnezdilnicah. Družine so majhne, štejejo nekaj deset do 100 osebkov, razvoj pa je zelo hiter. Matice se lahko izležejo že maja, gnezdo pa že junija

Matica pomladanskega zemeljskega čmrlja

ali julija propade. Nekatere matice gnezdiijo že v istem letu, večina pa se jih že na začetku poletja odpravi prezimovat v zemljo. Zaradi hitrega razvoja nimajo večjih težav z voščeno veščo, še pomembneje pa je, da niso odvisni od poletne paše, ki je zaradi sprememb v okolju vedno bolj negotova.

Foto: Danilo Bevk